

Fecske

A Small Steps ipari park idén októberben ünnepli fennállásának 7. évét! Úgy gondolom a cég nevével ellentétben nagy lépés ez Kishegyes Község számára. Az elmúlt hét év rengeteg munkát, új és örömteli dolgokat, nehéz és küzdelmekkel teli percek tartogatott számunkra.

Egyet megtanultunk már az elején: Ipari parkot építeni megfelelő anyagi háttér és ügyintézés mellett is csak összefogással lehet. Az első négy év a földek felvásárlásával és a területrendezési tervek készítésével telt. Köszönjük a lakosság bizalmát, akik közreműködtek a területek kialakításában. Majd következett az infrastruktúra terveinek elkészítése és kivitelezése lépésenként. Elkészült az ipari park számára vizet szolgáltató kút, az áramvezeték lehelyezése, a Malom út rendbetétele, az Európai út aszfaltozása, valamint a végéhez közeledik a körforgalom befejezése is. Folyamatban van az optikai hálózat kiépítése is, mely teljes telekommunikációs ellátottságot biztosít az ipari park lakói számára. Ezen felül persze vannak hiányosságok, meg kell építenünk a vízvezeték hálózatot, létrehozni saját trafó állomásunkat,

valamint a szennyvízcsatornát és a gáz bevezetése is a terveink között szerepel.

Időközben megérkezett az első beruházó, aki látható értelmet adott eddigi munkánknak.

2010. tavaszán épülni kezdett a Júlia malom és ez a tény lényegesen megváltoztatta sok ember hozzáállását az ipari parkhoz. Idén szeptember 16-án hivatalosan is megkezdődött a munka a Júlia malomban, melyről az igazgató **Kiss Attila** fogja a kedves olvasókat részletesen tájékoztatni.

Elmondhatjuk azt is, hogy megnőtt a beruházók - úgy belföldi, mint külföldi - érdeklősége ipari parkunk irányában.

El kell mondanunk, hogy *megérkezett a második beruházó is*, aki kapcsolható mezőgépek gyártásával és kereskedésével foglalkozik. A tervek szerint a tél folyamán a tervek elkészítése lesz a fő feladatuk, mely alapján 2012 tavaszán megkezdődhet a munka a terepen. Ez mellett tárgyalásokat folytatunk 3 másik érdeklődő beruházóval is.

Nagy Zita

ISMERJÜK MEG A JÚLIA MALMOT!

Kiss Attila a Júlia malom igazgatója

Rögtön azzal kezdeném, hogyan jutott el Önökhöz az ipari park létrejöttének híre, és mi volt az a legnagyobb pozitívum, ami ide vonzotta a malom befektetőit?

- Az ipari parkról először a Magyar Szó napilap hasábjain olvastam, hogy megalakult és megkezdődtek a velejáró munkálatok. A cégünk akkor volt abban a fázisban, hogy keresett egy már meglévő malmot megvásárlásra vagy résztulajdon megvásárlásra, vagy pedig egy teljesen új,

zöldmezős beruházásként egy új malom felépítését tervezte. Így kerestem fel a Small Steps-et és meg kell mondanom, hogy a fogadtatás, a fiatalos lendület, a közvetlenség és természetesen az a tudat, hogy az autópálya mellett helyezkedik el a terület, jó kezdetnek bizonyult, és amikor a helyszínen is megbizonyosodtam az ipari park fekvéséről, - magáról a terület elhelyezkedéséről -, már tudtam, hogy kiváló lehetőségeket tartogat számunkra. Ekkor döntöttünk arról, hogy a malom építését erre a területre hozzuk.

Igaz, akkor még nem mondtunk le arról a lehetőségről, hogy egy esetleg már meglévő malom résztulajdonát vásároljuk meg, de a vajdasági malmok tulajdoni háttere annyira összetett, és bonyolult nem kevésbé átláthatatlan, hogy arról lemondtunk. Mindez 2007-ben történt.

De sajnos a gazdasági válság először külföldön, majd itthon is jelentkezett, és a teljes 2008. év, a különböző statisztikák bemutatásával, a projekt melletti kiállással telt, és nagyon nagy erőfeszítésünkbe került, hogy a mi terveink, a malom építése megvalósuljon, és a befektetők ne hagyják veszni a beruházási lehetőséget.

Milyen lépések előzték meg 2011. szeptember 16-át, a Júlia malom hivatalos megnyitását?

- Még évekkel ezelőtt feltérképeztük az itteni termelőket, és kapcsolatokat építettünk ki, melyet a jövőben is ápolni kívánunk. Később Magyarországról is követtük a hazai eseményeket, és változásokat, és leginkább az Európai Unióhoz való csatlakozás menetét figyeltük meg Magyarországon, és most ugyan ezeket a lépéseket tapasztaljuk meg itt Vajdaságban is, úgy, hogy mondhatjuk, hogy lépéselőnyben vagyunk. Elmondhatom, hogy a teljes 2009-es év a tervek készítésével és az engedélyek beszerzésével telt és pontosan 2009. december 31.-én

kaptuk meg az építkezési engedélyt. 2010-ben, pedig ahogy az időjárás engedte megkezdődtek az építkezési munkálatok, először az alap kiépítésével majd május környékén már maga a malom rész is épült. Idén szeptember 16.-án pedig megtörtént a hivatalos megnyitás.

Kinek a tulajdonában van a Júlia malom?

- Az alapítók és egyben tulajdonosok, egy svájci malomipari szakemberek csoportja, illetve egy német Werhahn nevű malomipari csoport. Megemlíteném, hogy a német tulajdonos, Németország második legnagyobb malomipari csoportjának a tulajdonosa, akinek évi forgalma, több mint 800 millió euró.

Most hány dolgozót foglalkoztatnak?

- Eddig 15 munkatársunk van, mondhatnám mindegyike ebből a régióból való, de más-más településről, és fontosnak tartom megjegyezni, hogy a megegyezésünk az ipari parkkal és Kishegyes községgel az volt, hogy először is az itteni munkaerőpiacot térképezzük fel, és csak akkor alkalmazunk más községből dolgozót, ha itt nem találunk megfelelő végzettségűt.

Jelenleg milyen munkálatok folynak a malomban?

- Most a próbaüzemelés folyamata van, és mint egy nagy zenekarnál fontos, a sok hangszert és zenészt összehangolni megfelelő minőségre, most mi is ezt tesszük a gépekkel és munkatársainkkal. Jelenleg már tudnánk a piacra lisztet előállítani, de még várjuk a zárjegyek megérkezését, amelyet a termékünk hatósági bevizsgálása után kapunk meg.

Hogyan ítéli meg vajdasági búzatermelést, mennyiségileg, minőségileg?

- Sajnos eddig úgy láttam, hogy hiányosságok inkább a minőségben mintsem a mennyiségben vannak. Egész Szerbiának a 70% termel olyan búzát, amely másod vagy harmad vetés, padlásról összesöpött vetőmag. Hisz a búzatermelés az mindig egy szükséges rossz a termelőnek, vagy a vetésforgó miatt vetik, vagy az árendát fizetik vele. A malmok pedig aratáskor megnyitják kapuikat és vagonszámra veszik át a minőségileg nem ellenőrzött búzát, tehát a termelő nincs is rákényszerítve jobb minőségű búzatermelésre. A mi termelőink az a maradék 30% aki fényzárás, bevizsgált vetőmagot vet, melynek a beltartalmi paraméterei, megfelelőek. Ne értse félre senki, nekünk megvannak az eszközeink a gabona átvételére és nekünk lenne a legkönnyebb, ha a kapuikat kinyitva ide hozhatná mindenki a búzáját, de a jó minőségű liszt előállításához kizárólag jó minőségű búzát használhatnak fel.

Hogyan lehetne ezen változtatni, mert ha valaki jó minőségű magot vet el, még nem garancia, hogy a learatott búza jó minőségű lesz?

- Igen, ez még nem garancia, ehhez szükséges egy olyan mezőgazdasági háttér, egy olyan agrotechnika, tápanyag utánpótlás, amit követve elérhető a kívánt minőség. De

legnagyobb baj talán az, hogy míg más országokban a búza, vagy bármely gabona olyan termék, amely szerepel a tőzsdén, - tehát a kereslet és a kínálat szabja meg az árat, - és egyértelmű, hogy aki eladni akarja az jó minőséget fog termelni, de amíg az ország kénye kedve szerint szabja meg a búza árat, addig a termelőnek nem érdeke a minőség, hisz ömlesztve úgy is megy a közösbe. **Akkor ez azt jelenti, hogy ha bármely kistermelő eléri azt a minőségi mércét, ami szükséges az átvételre, akkor ez gond nélkül a Júlia malomban is lebonyolítható?**

- Igen, nagy örömünk lenne, ha az itteni gazdák búzáját tudnánk átvenni, hiszen célunk, hogy a helyi termelőkkel együttműködjünk.

Amennyiben igény mutatkozik rá, szeretnénk a tél folyamán, a helyi Gazdakörrel egy olyan tanácskozást tartani, ahol lehetőséget kínálnánk a Júlia malomnak, hogy kéréseit és igényeit kifejtse, illetve a gazdáknak, hogy kérdéseikkel forduljanak a Júlia malom ügyvezető igazgatójához **Kiss Attilához**.

Köszönöm a türelmét, és a kielégítő válaszait.

fekete h.

AZ IZIDA HÍREI

TOLERANCIA

Az utóbbi időben sokat beszélünk a toleranciáról: a másság megértéséről, elfogadásáról. Munkánk során rájöttünk, hogy a tolerancia a kölcsönös megértés és tisztelet alapja, azonban találkozunk magyarázattal, hogy „A tolerancia eloszthatja a lehetséges konfliktusokat és segíthet a társadalmaknak abban, hogy felülemelkedjen a

már régóta létező előítéleteken. A tolerancia azonban nem tévesztendő össze az engedékenységgel vagy a leereszkedéssel. A valódi tolerancianyitottságról, kíváncsiságról és kommunikációról szól. Rámutat az emberek közötti hasonlóságra, és elősegíti a különbözőségek iránti egészséges tisztelet kialakulását. A tolerancia mindannyiunk számára érvényes morális parancs arra, hogy igen is álljunk ki azok mellett, és emeljünk szót azok védelmében, akiket megfosztottak alapvető jogaiktól.” Most amikor közeleg a tolerancia nemzetközi napja, mi is többet foglalkozunk ezzel a kérdéssel. A TOLERANCIA

NEMZETKÖZI NAPJA, november 16 van, amikor is alkalom van arra, hogy a toleranciára felhívjuk a figyelmet az oktatásban, társadalmi színtereken vagy a politikában, illetve megvitassuk problémáit.

Ebben a szellemben dolgoztunk már mi is szeptemberben. Voltak találkozások, programok a szervezetünk minden tagjának. Ez nagyon fontos nekünk, különösen tudván azt, hogy közöttünk vannak látás-hallás károsult, kerek-

székes, testi –és értelmi fogyatékos gyerekek, fiatalok. Nagyon fontos, amikor minden tagunk a korosztályával együtt sportol, szaval, vagy éppen rajzol, egymást elfogadva olyannak amilyenek, értékelve egymás tehetségét és tudását.

Nagy eredményszámunkra, hogy rajzainkat, képzőművészeti munkáinkat kiállítottuk Újvidéken az M Stúdiótermekben. Természetes anyagokból nagyon szép alkotások születtek. Felhasználtunk kukoricát, napraforgót, leveleket és különböző őszi terméseket, amelyből különböző technikával képet alkottunk. A „Sport a toleranciáért” megnevezésű sport találkozón is nagyon sokan találkoztunk és egy kellemes vasárnapot tölthettünk el együtt. Ez alkalommal mondunk köszönetet Martinović Milan-nak és Tarkó Bélának, akik e találkozót nagyon korrektül levezették.

A műhelyeink működnek, a rajz mellett nagyon szép kézimunkák készülnek majd oktatás, nevelés folyik minden munkanap. E program a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat jóvoltából jött létre, a közmunka programjának köszönve. E program segítségével dolgozik hét szakember minden nap teljes munkaidővel az „Izida” egyesületben. A kis szakácsok nagyon ügyesek a háztartástani órán. Apró Ildikó tanítsa a kis csapatot a főzés-sütés csínjaira.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Örömmel ülök le a megszokott beszámolómat leírni, hírül adni a legfontosabb eseményeket, röviden, de tömören megfogalmazni az elmúlt hónapban elvégzett munkálatainkat.

Valószínű, hogy az olvasók többsége felfigyelt falunkban a szabadkai „Vojput” A.D. vállalat munkagépeinek jelenlétére, ugyanis megkezdődtek utcáink „kátyúzásai”, az-az a megrongálódott utak aszfalttal történő kijavítása. Igyekeztünk megfontoltan és a valós szükségleteknek megfelelően beosztani a rendelkezésünkre álló anyagmennyiséget, ennek függvényében a következő utcákban folytak (folytak) a munkálatok: Temető, Dózsa György, Vasút, Népfőnt, Njegoš, Hős, Testvériség, Jovan Zmaj, Kiss Ernő, Ady Endre, Nikola Đurković stb. Bízunk benne, hogy a sok bosszúságot okozó „gödrök” számát ezzel a minimálisra csökkentettük és a közlekedés zavartalanabbul fog zajlani ezek után.

Mint ahogy mindannyian látjuk és tapasztaljuk, falunkban nagyon sok helyen okoznak gondot az áramvezetékbe belenőtt faágak, fák (amint egy kicsit erősebb a szélmozgás, a közvilágításnál kiesés jelent-

kapott kifogásokban,- az el nem végzett munka megindokolására-, nincs hiány. Ez miatt döntöttünk úgy (kényszerültünk-ugyanis nem olcsó mulatság), hogy al-

kezik). A karbantartási munkálatok, és ebben benne van a vezetékek biztosítása, időnkénti ellenőrzése (pl. az aláültetett fák koronájának metszése) a szolgáltató felelősége, de sajnos a gyakorlatban nem így van, a szolgáltatótól

kalmazunk egy erre szakosodott magán vállalatot és a legkritikusabb helyeken elvégeztettük a fák megmetésését. Természetesen ez csak egy töredéke a szükségletnek, de lehetőségeinkhez mérten folytatni szándékozunk az említett tevékenykedést.

Végezetül pedig egy elszomorító esetről vagyok kénytelen beszámolni: szeptember 13. reggelére, azóta is ismeretlen tettesek a használhatatlanságig rombolták a JNH utcában lévő (a Kultúrotthonnak által) játszóteret. Nem tudom, kinek állhat útjában a gyerekeinknek örömet nyújtó helyszín és az ott található eszközök, valószínű nem gondolta(ták) át kellőképpen, vagy az is lehetséges, hogy igen!?

A helyreállítási munkálatok már megkezdődtek, bízom benne, hogy hamarosan az elkövető(k) is rendőrkézre kerül (ígéretet kaptunk) és akkor talán nem fog újra előfordulni ilyen eset, vagy talán mégis?

Juhász Attila

MEZŐŐR JELENTI

Határban járva, jobbról is balról is, előttem és mögöttem, mindenütt traktorok, kombájnok zaja hallatszik, porzik a föld utánuk. Nagy a mozgás, mindenki igyekszik még kihasználni az őszi utolsó száraz és kellemesen meleg napjait a kukorica és más őszi vetésforgó betakarítására.

Roskadásig megpakolt pótkocsik hol kukoricával, hol cukorrépával közlekednek, vagy épp szójaszalmás piramisokkal haladnak el az utcákban. Aki nem jár ki a földekre, nem foglalkozik földműveléssel az is mindig tudja minek is van a szezonja, hol egy kis búzaszalma hullik le az utcára a fák lomkoronájába akadva, hol a pótkocsi résein csordogál a kukorica, de az is előfordult már, hogy egy egész szója szalmabála pottyant a ház elé. Hát, ha már ott van és nem a szomszédé, - mivel inkább az én felemen van, - a gazdája én leszek, valamire csak jó lesz.

Aztán rájövök, feleslegesen cipelem be, hisz se tehenem sem más olyan állat nincs az udvarban, ami örülne neki, így hát átcipelem a szomszédnak, neki van, így valamelyik házi állatja csak megeszi vagy betüzi.

Ezért hát, ha nem is jár ki valaki, a határba nap, mint nap, tudja mi a dörgés.

Garai Petyi mezőőrünk viszont naponta megfordul arra, - és igazolt engem, - folyik a betakarítás.

A böngészőknek az idén is a parcella tulajdonostól vagy a földbérlőjétől kell engedélyt kérni böngészésre.

Egy jó hírt a végére hagytam, jó látni, hogy a tavaly és az idén is, közpénzből rendezett határ utakat, a földművesek vigyázzák, sőt azokon a helyeken ahol lapályos, ott ők hozzák helyre, kiegyengetik.

Még egy jó hírt hagytam a végére. Az utóbbi hónapokban egyre több helyen esznek helyi vízből horgászott halat, nagydolog ám ez, emlékezzenek, hogy régebben ez nem volt hír, csupán egy helyi szokás egy helyi adottság kihasználása. Ma pedig újra pontyot, dévérkeszeget, kárászokat és vörös szárnyú keszeget is fognak. Ezekben a kellemes őszi napokban, irány hát a barapart, pecabottal és nem hálóval.

fekete h.

OLVASÓI ÍRÁS

Szép szó...

Az igazság az, hogy írásomat a Fecske szeptemberi számában szerettem volna megjelentetni, de lekéstem róla. Azonban úgy gondolom, hogy a szép szó dicsérete nem veszíti el időszerűségét egy hónappal később sem. Az augusztus 14-én megtartott Szép Szó Műhely gálaműsora készített írásra, ahol én nem anyuka, sem nagymama, csupán nézőként vettem részt, persze nem először. Már nem emlékszem mikor és hol hangzott el ez a mondat: „A vers az, amit mondani kell”... Csak így egyszerűen. Ők megcsinálták. Az idén is, mint megannyi éven keresztül mondták és mondták a sok szép verset. Aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet – mondja a közmondás és ők, mint sok-sok tarka virágot csokorba kötöttek a szebbnél szebb verseket és a közönségnek átadták. Úgy tudom, a 23-dik Szép Szó Műhely volt az idei a kishegyési Kátai-tanya kellemes hűvöst adó lombos fái alatt megtartva. Ha jobban belegondolunk, ez huszonhárom évet is jelent! Micsoda kitartás, erő és szeretet kellett és kell ahhoz a munkához, ami ilyen sok éven keresztül működött és működik.

Szép számban összegyűltek a nézők is erre a kis lelki táplálékra – csak így nevezhetem – és hangos tapssal jutalmazták a versmondókat. Legelőször a legkisebbek léptek színpadra. Őszinte, csillogó szemekkel, bájos mosolyukkal, mondókáikkal és versikéikkel mindjárt megnyerték a közönséget. Nem maradtak le a középső csoportosok sem, ők már kibontakozó tehetségek. A két nagycsoport viszont már igazi művészi produkciókkal leptek meg bennünket. A közönség sorai közt ülve figyeltem oktatóikat, akik ugyanígy kezdték, ugyanezt az utat járták éveken keresztül. Arcukról nem hervadt le a biztató mosoly, amivel kis tanítványaikat bátorították egész idő alatt. Szép élmény volt, ahogy az elhangzott versek hol vidám, hol szomorkás hangulatot váltottak ki a közönségből. Ott ülve arra gondoltam: ők a mi gyermekeink. Okosak, tehetségesek. Ők a mi Juci óvónénink és a mi Olgánk. Büszkeség öntötte el a szívemet. Nélkülük most sem ülnénk itt, hiszen ők azok, akik fáradhatatlanul dolgoznak a nehézségek ellenére is. Ilyen sok év elmúltával sem adják fel, örömmel és odaadással tanítják a verseket. Gondoskodtak arról is, hogy tanítványaik - akik már felnőtt emberek - ugyanolyan szeretettel és gondoskodással foglalkozzanak a verset kedvelő gyermekekkel, mint ahogyan ezt ők tették. Hála Istennek van utánpótlás. Öröm volt látni a sok kezdő kisiskolás versmondót akik felkészülten, teljes átéléssel szórakoztatták az összegyűlt közönséget. Na és a csapatmunka! Minden mozdulatuk, minden elhangzott szó összhangban volt. Szép munkát végeztek a hét nap alatt a táborlakók és az oktatók is. Kedves Szép Szósok! Többedmagammal azt kérem tőletek, ne hagyjátok abba ezt a munkát, még sokáig legyetek versmondók! Ti csak mondjátok a verseket, mert nekünk szükségünk van rájuk és rátok is, tanításaitokra

ami a verseiteken keresztül jut el hozzánk és arra, ahogyan a mai életet látjátok! Ebben a mindjobban eltorzuló sötét világban ti és a ti szavaitok vagytok a fény. Amíg hallgatunk titeket, ha csak egy kis időre is elfelejtjük mindennapi gondjainkat és mindig gazdagabbak leszünk egy élménnyel, amit tőletek kapunk. Mert valljuk be őszintén! A költészet és a versek mindjobban háttérbe szorulnak a sok más modern szórakozási lehetőségek mellett. Én, mint nagymama pár évtized leforgása alatt ezt tapasztaltam. Akaratlanul is eszembe jutnak a rég volt iskolai, óvodai ünnepek, amikor például nők napja alkalmából az anyukákat, nagymamákat a legszebb fogalmazásokkal és a legszebb versekkel köszöntötték az iskolások, óvodások. Ha sokadszorra hangzott is el ugyanaz a vers, mindig új gyermek mondta egy új anyukának, ezért egy vers sohasem volt elcsépett, unalmas. Nincs szebb érzés, mint amikor egy vers hallatán szemünk sarkában megjelenik egy könnycsepp, mert érezzük nekünk szól. De hát változik a világ és mi tehetetlenek vagyunk ez ellen. A mai gyerekek az iskolában ritmikus táncokkal köszöntik az anyukákat. Lehet, hogy ez is egy kifejezőmódja a szeretetnek, de én úgy érzem a szép szavakat nem lehet semmivel sem helyettesíteni, ezért bevallom, mindig kicsit csalódott vagyok egy – egy ünnepség után. Hiányoznak a versek és az érzés, amit hallgatásuk közben élünk meg.

Bácsfeketehegy büszke rátok! Ilyen tevékenységgel, amit ti műveltek, kevés kis falu dicsekedhet. Az sem kis dolog, hogy beléptetek a harmadik évtizedbe. Gratulálunk!

Kívánom nektek, hogy sokasodjatok, sok kis apró versmondót gyűjtsetek magatok köré és a lelketekben maradjon mindig ilyen szép az ének!

Szilágyi Zsófia

A MUNKA NEMESÍT

Minden egyes embernek joga és kötelessége a munkavállalás. A munka nemessé tesz, ahogy a címben is így elhangzik, de kérдем én, ugyan mily módon vállunk nemessé a munka által, ebben a környezetben. Ugyan milyen dolgok serkenthetnek, milyen tények, körülmények sarkallhatnak a dologra, ha a két nagybecsű szó közül, amelyek a jog és a kötelesség, csak az utóbbit alkalmazzák, csak a kötelesség kifejezésnek van használata az országunkban. Az egyszerű munkásembereknek semmilyen joguk sincs, vagy talán csak a jognak egy icipici aprócska látszata.

Gandhi szerint a jól elvégzett munka egyetlen jutalma, hogy elvégezhetjük. Rendkívül bölcs mondás, de talán ez itt nálunk csak pusztá frázis, egy olyan kijelentés ez, amelyet számos munkaadó előszeretettel alkalmaz, s a jól megérdemelt fizetés, s különböző járulékok helyett egy hatalmas vállveregetés, dicséret a jutalom, amely egyesek szerint elegendő arra, hogy e sanyargató ország felé lerójuk pénzügyi kötelességeinket. Ígéretésekből nem lehet megélni.

Egy találó spanyol mondás szerint, a semmittevés után édes a pihenés. Mily igazság, s mily szellemesség található, e pár szó között. Nálunk ez úgy érvényes, hogy a kizsákmányoló meló után, édes az este 9-ig tartó délutáni maszek, csak, hogy már egy kicsit én is piszkálódjam.

Nem egy példát hallottam már, s tudnék említeni jó néhányat, miképpen zsarnokoskodnak a környező gyárak, vállalatok „nagy” emberei. K. M., hogy megmaradjunk a személytelenségénél, a saját édesapja temetésére úgy utaztatott el szombaton méghozzá, amikor nem lenne kötelessége igába hajtani a fejét, hogy a gyászszertartásról hazaérkezvén nem a hőn szeretett családfő elmúlásának tényét dolgozta fel, hanem a gyászjelentéssel a kezében igazolni kellett a haláleset fogalmát bent a gyárban, az unott képu munkavezetők előtt. Hol lézeng ilyenkor az igazság? Hol vannak már azon dicső idők, mikor még kiálltak az egyszerű munkásemberek jogaiért? Hol, mily mélységekben gyökeredzik az igazság, mikor még az illemhelyre is csak munkavezetői engedéllyel szabad kimenni, amikor hajtanak, mint az őri, hogy meglegyen a napi norma, mikor húsz perc szünetet bújtanak tíz, sokszor tizenkét órás munkaidőbe? Mikor szabadnap lenne szükség, akkor jóformán egyszerűbb elintézni a zöld kártyát Amerikába, mint egy munkamentes napért folyamodni? Számomra ez, a modernkori rabszolgatartás. S többek közt, az egyik legbosszantóbb dolog, hogy ez mindenki szerint helyén van, s aki tehetne ez ellen valamit, se lát, se hall hozzáállással megbújik a kis irodájában, a napi 25 kávé elfogyasztása után zsebre vágja a horribilis fizetést.

Az utóbbi időben, években, számos külföldi befektető költött pénzt beruházásokra, itteni befektetésekbe. Természetesen tisztelet a kivételnek, e gyárak dolgozói, nem elég, hogy nap, mint nap megküzdnek a túlélésért, hanem még az üzem itteni vezetői is hülyébb-

nél, hülyébb, értelmetlenebbnél értelmetlenebb szabályokkal nehezítik meg, piszkálják a dolgozó embereket, hisz nem a külföldiek érdeke, hogy badarságokkal nehezítsék mások életét, nekik épp elég az, hogy tizedannyiért dolgoztatnak, mint a saját hazájukban. Miért fogalmazódik meg bennem sokadszorra e kérdés, tehát miért történik az úgy, hogyha valaki saját problémáit, bajait hozza fel a munkájával kapcsolatban, mindenki szörnyűködik, okoskodik, bár együtt érző lélekkel, de ha már egy egész ország, egy komplett nép nagy hányada, nyomorog, ahogy most, s örül hogyha pusztá életfenntartásra lesz elég a keresete, az csak egyszerű statisztikai adat.

Aki nem tevékenykedik semmit, nem áll dologra a keze, tehát a lustaság nagyobb erőt ölt benne, mint mondjuk a szorgalom, annál gyakori vendég az ínség, s ez természetes. De sajna oda jutottunk, hogy nemcsak a tétleneknél gyakori vendég a nélkülözés, hanem azoknál is felüti a fejét, akik éjt-nappallá téve robotolnak. Lesújtó ez az egész, amelyért nem tudom, kit lehetne okolni, vagy kiket, de lassan itt a megbecsült ideje a változásnak, hisz óriási erény a türelem, de mint minden a világon, úgy ez is véges.

Elképesztően rossz a helyzet az országban, községünkben kiváltképp elszomorító. Rengeteg fiatal, korombeli barátot tudhatok magaménak, s elenyésző a száma azoknak, akik rendelkeznek biztos, jövedelmező munkahellyel. Fel lehet e helyzetet persze optimistán is fogni, legalább nem keseredünk el teljesen mi fiatalok. Igaz a melóval, ha még oly rossz is, ha nem is fizet, vagy csak nagyon keveset, még akkor is, ha időt, energiát vesztesz, mindig nyersz valami mást helyette. Tapasztalatot, ismeretséget, állóképességet, és még sok minden mást is, ha adott esetben, az optimizmusod felülkerekedik a negatív, pesszimista látásmódon. Ezt tudom, hogy édeskevés, savanykás vigasz, de én is, ily módon, ilyen érvekkel próbálom meggyőzni magamat, a sanyarú sors elfogadására, de az igazat megvallva nem mindig bizonyul elegendő motivációnak. A szegénység, a nélkülöző életmód sok-sok mindenre utat mutat, megtanít élni bármilyen körülmények között. De vajon meddig tarthat még e dicső oktatás?

Tudom, hogy sokan unják már az ilyen panaszkodásokat, tele van a hócipőjük, hiszen még a csapból is sokszor ez folyik, de ennek ellenére úgy érzem egyszerűen kötelező jellegű dolog néha előhozakodni a témával, nem szabad elfelejtenünk megpróbáltatásainkat, nem szabad elfeledni mennyire egyszerűbben és jobban éltünk egykoron, kevesebb akadállyal szembesülve, és hogyan élünk most, s mit hoz majd a jövő. Egyszerűen, muszáj hinni benne, hogy valaha jobb lesz a helyzet, az életünk. Kell valaminek lennie, ami fenntartja bennünk a pozitív, egészséges jövőről alkotott képet.

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

A KOLLEKTÍV BÜNÖSSÉGRŐL

- Apád az haza gyött karácsonyra, de öregapád az Ádány, sokkal később, meg egy lú is odaveszett...

Mesélte nagyanyám, amikor a háborúról, s főleg annak a végéről kérdezgettem, hogy milyen is volt a felszabadulás, amire a másik nagyanyám, a hegyesi, azt mondta, hogy az nem akkor volt, hanem

- Húsvétkor negyvenegyben, akkor lettünk felszabadítva, mivel, hogy tizennyolcban minden őszi munka után megtámadtak bennünket a szerbek, meg a románok, a románok elmentek, a szerbek maradtak a felszabadulásig, de utána negyvenegyben megint megszálltak bennünket, de most a szüret, meg a törés között meg nem a románokkal, hanem az oroszokkal, de azok utána, miután elvitték az összes órát, elmentek. A szerbek meg azóta is itt vannak.

- Mi történt az után, hogy bejöttek, azt, amiről mesélnek, tudja a templomban, meg a lelővöldözés? Nagyanyám temerini volt, így arról az eseményről szerettem volna meséltetni, de erre azt a választ kaptam, hogy:

-Arrú nem szabad beszélgetnyi!

Azóta, főleg, hogy már túléltek a szerbek országának, vagyis a Jugoszláviának széthullását, sajnos számunkra is fájdalmas módon, de valahogy úgy látszik, hogy egy újabb történelmi változásig, mi már a szerbek alatt fogunk maradni.

Valahogy, azt, hogy Szerbia nem valami nagy katonai, gazdasági, vagy sport hatalom, az még nem is zavar annyira, de, az, hogy most már máról holnapra sem tudunk megélni, az már egy kicsit idegesít, mivel akárhogy is nézzük, itt és most, én szerb állampolgár és lakos vagyok.

Na, itt kezdődnek a kérdések, amikre tudjuk a válaszokat, de valahogy, annak ellenére, hogy a demokráciában, szabad volna róla beszélni, mi nem beszélünk róluk. Nem beszélünk róluk, vagy azért, hogy a végek végén ne legyen belőle semmi bajunk, vagy, mert más azokat a kérdéseket nem akarja meghallani, vagy már régen volt, vagy, ha eddig hallgattunk róla, akkor most minek, vagy, mivel, hogy ami elmúlt, az megváltoztathatatlan. Azért mégis van egy kérdés, mégpedig az, hogy amit a győztesek, azokról a nem elmesélt, nem kimondott időkről mesélnek, meg az iskolában, mint történelmet tanítanak, tanítatnak, meg felel e a megtörténteknek, vagy egy bizonyos más szajkóznak, amivel, a kisebbségeket, főleg minket, mivel akkor kollektíven fasiszták voltunk (szerintük) el lehet hallgattatni, meg lehet félemlíteni, féltve a pusztá elttünket is.

Ez most politika? Igen, de, ez a sima mindennapi élet, mint a jó napot, a dobar dan, a guten Tag. Tehát, egy olyan dolog, mint, a restitúció, vagyis a kommunista időkben, mindjárt a háború végén, jogtalanul (kinek a szemszögéből, és kinek az érdekei szerint) elvett vagyon, visszaszolgáltatásáról szóló törvény meghozatala. Mivel nem történtek meg az akkori időkben meghozott kollektív ítéletek alól való, sajnos ma már egyénileg szükségessé felmentések (sajnos, már nem élő hozzátartozóink becsületéről van szó), így ránk nemigen fog vonatkozni a törvény. Ezért nem is támogattuk. Így, újból meg lettünk bélyegezve, mivel ehhez, ebben a formájában nem akartuk szavazatunkat adni, ellenségek lettünk. Hiába magyarázzuk, hogy mi a kisebbségek vagyunk legjobban érdekelve abban, hogy teljes jogú EU-s tagország legyünk, és szűnjön meg már ez a törzrendszeren alapuló sötét középkor.

Nem csak Temerinben volt megtorlás, hanem a délvidék majdnem minden magyar lakta településén volt mészárlás a háború végén. Szerencsére itt Feketicsen nem, köszönve szép emlékü, bölcs Ágoston Sándor református püspöknek, aki nem engedte meg negyvenegyben, hogy a már itt levő szerb szomszédjainkat atrocitások ériék, így mi sem kaptunk belőle negyvenegyben. A többi helységeken már elég volt az, hogy valaki magyar, tehát kollektív háborús bűnös és nemzeti hovatartozásáért életével felelt, vagy a legjobb esetben el lett üldözve otthonából, természetesen megbélyegezve, jogfosztottan.

Mit lehet, mit kell most tenni?

Nem hőbörögni, nem a régmúlt idők eseményeit felhányni, hogy ki volt előbb itt, kinek mire volt, van, lesz, joga. Meg kell keresni a fájdalommentes, de igazságos megoldást, amivel az ártatlanul elítéltek becsületét is helyre lehet állítani, de mások jogai sem lennének csorbítva. Ezért mindent nevének kell nevezni, a bűnösöket, ha nem is lehet ma már megbüntetni, de akkor is megnevezni, az ártatlanoknál, pedig az utódoknak kell átadni a rehabilitációt, hogy ne, mint egy bűnös utódjai, másodrendű polgárként éljék életüket, hanem egyenrangúan és emelt fővel. Azt mondják, álmodjak tovább, de ez nem álom, ez a kötelező harc.

Igaz néha lenézettnek érzem magam a Tisza menti, vagy más magyar lakta települések lakosaitól, mivel nálunk nem voltak kivégzések, de nem akarom, valahogy nem tudom nekik megmagyarázni, hogy nálunk a felszabadulás nem olyan volt, hogy úgy kezdődött, hogy visszaüttünk, nem voltak előtte való atrocitások, eufóriák, megalázások, így valahogy ezt kikerültük. Különbözőek vagyunk, és leszünk is. Ez mellett itt van még a kelet és nyugat határa, sajnos minden értelemben, így ne csodálkozzunk, hogy az életünk nem unalmas.

Helyzetünket használjuk ki, mint gazdagságot, mivel ismerjük mind a két világot, és ebből kovácsoljuk jövőnk szerencséjét, ne pedig a mostani nehézségek miatt magunk is megfutamodjunk. Ez nem Istenverés, hanem Isten áldása, ezért evvel okosan és előrelátóan kell sáfárkodnunk. Ennek kell, hogy legyen itt maradásunk és utódjaink boldogságának záloga.

Szomszédjainkat segítsük a középkori tévhiteikből kilábalni, nem erőszakkal, hanem békességgel, szeretettel, ne úgy, hogy utána a múltbeli dolgaikat szégyelve megutáljanak bennünket. Nem könnyű taglalni ezt a témát, de valahogy már elég abból, hogy apáink bűneit az utókor többedik generációja kell, hogy megbűnhődjé. Csak a mi Őseink voltak ennyire bűnösök, vagy csak mi vagyunk ilyen tehetetlenek? Vagy csak mi nem tudunk átlépni saját árnyékunkon és kiharcolni az egyenjogúságunkat e kerek világban?

Nincs kollektív bűnösség, csak balga felfogás, hogy mégiscsak van, de mi bűnösök leszünk utódjaink szemében, ha nem harcoljuk ki okos, békés emberi módon becsületünket, egyenjogúságunkat, legalább, már azért is, hogy Őseink békén nyugodjanak végre.

Bíró Csaba

MOST ÉLSZ!

Sajnos vége lesz, tudjuk már a kezdetén,

túl az álmaink ködén a semmi hív.

De addig van remény, minden perc ünnepe,

hisz mindig van remény, hinni kell, ó hidd hát el.

...

Ősz van. Búcsúzik a nyár, búcsúra készül az idei esztendő. Az októberi hűvös éjszakák, a ködfátyolos hajnalok, előrevetítik a közelgő telet, az örökös újrakezdés reményét, és örömét hordozó elmúlás évszakát.

Túl korán, 37 évesen távozott el Máté Páter, sokunk kedves énekese. Huszonhét éve nincs közöttünk, de dalai ma is aktuálisak, időállóak, elgondolkodtatók. Egyik örökzöld slágerét, a *Most élsz* című dalt választottam a bácsfeketehegyi falulap, a Fecske októberi számába készített írásom vezérfonalának. Engemet is megfogott a dal szövege, amely az elkerülhetetlen elmúlásról, és arról szól, hogy mindig van remény, csak hinni kell. Na meg vigyázni, hogy jól rendezzük be életünket, hiszen a legapróbb hibánk is visszaüthet, megkeserítheti önmagunk, és szeretteink életét.

Hinni kell abban, hogy van értelme életünknek, mindennapi küzdelmünknek, kételkedéseinknek, egyre ritkább örömeinknek, és az újrakezdés lehetőségének. Meg kell találnunk mindennapjainkban a szépet, a jót, mindazt, ami elfeledteti, és elfedi a körülöttünk leselkedő, ránk telepedni akaró rosszat, és szennyet.

Itt mondom el, most az almaszezon kellős közepén, azt az általam is jónak tartott megállapítást, ami arról szól, hogy jobb optimista módon viszonyulunk életünkhöz, a körülöttünk, és bennünk zajló eseményekhez, hiszen az optimista ember mindig a legszebb almát veszi ki a tálból. Ugyanabból a tálból, amelyikből a pesszimista embernek mindig a legcsúnyább alma dukál.

Keresem a szót, keresem a hangot. Bródy János dalában keresem a segítséget, a fogódzkodót, hogy helyes mederbe terelődjön írásom fonala, hiszen nem szeretnék se füle, se farka írást vetni a papírra, vagy a számítógép képernyőjére. Rólunk, magyarokról szeretnék írni. Mindennapjainkról, gondjainkról, és örömeinkről, szétziláltságunkban is összetartozó közösségünkről.

Sokan talán személyeskedésnek veszik, de számomra nem mindennapi, felemelő érzés volt, amikor szeptember 24-én, a kunhegyesi Református nagytemplomban, a város polgármestere után, elismételhettem az állampolgársági eskü szövegét, ami így hangzott: *Én, Pál Károly esküszöm, hogy Magyarországot hazámnak tekintem. A Magyar Köztársaságnak hű állampolgára leszek. Alkotmányát, és törvényeit tiszteletben tartom, és megtartom. Hazámat erőmhöz képest megvédem, képességeimnek megfelelően szolgálom. Isten engem úgy segítjen.* Ezen a napon, a magyar államnak köszönhetően, saját akaratomból, magyar állampolgár lettem. Kettős állam-

Most élsz, most vigyázz, hogy jól csináld,

mert a legapróbb hibád, megbosszulja önmagát.

polgárrá váltam abban a városban, amelyből származom, amely tavaly azzal tisztelt meg, hogy első külföldi díszpolgárává választott.

Feketicse született, bácsfeketehegyi lakosként szeretném ezúttal is tisztelettel megköszönni a lehetőséget, hogy hitvalló őseim nyomdokain járva a magyar nemzet teljes jogú tagjává válhattam szülőföldömön, Bácsfeketehegyen. Csak biztatni tudok mindenkit, hogy éljen ezzel a lehetőséggel, hiszen magyarságunkat ily módon is felvállalva, növekszik közösségünk fennmaradásának, és érvényesülésének esélye, itt Szerbiában ahova születünk, és ahol élünk.

Most amikor ezeket a gondolatokat a papírra vetem, hogy ily módon is nyomot hagyjak létezésünkről, javában tart az országos népszámlálás. Összeírók járják falvainkat, városainkat, hogy feljegyezzenek számtalan fontos, és talán számunkra kevésbé fontos dolgot az életkörülményünkről, rólunk, és családunkról. Nálunk is jártak, másoknál is, mindenkinél. Nem voltam otthon, amikor nálunk volt az összeíró, de nem kétséges, hogy feljegyezte azt, hogy magyarok vagyunk, magyar az anyanyelvünk, és a református keresztyén gyülekezet tagjaként létezőnk Bácsfeketehegyen.

Vajdaságot, hetente keresztül, kasul bejáró emberként, meggyőződéssel állítom, hogy a nemzettársaim, igen csekély kivétellel, ugyanígy jártak el, mint a mi családunk. Felvállalták magyarságukat, közös anyanyelvünket, és az ősök által reánk testált vallási hovatartozást. Bizonyára kevesebben vagyunk most, mint a legutóbbi összeíráson voltunk, de arra is mérget tudnák venni, hogy drasztikusan csökkent azon nemzettársaink száma akik, nem értem, hogy miért, ez alkalomból nem akarták, vagy nem merték felvállalni a génjeikben hordozott, és előbb-utóbb előtörő magyarságukat.

Még egy fontos, és aktuális dologról, a valószínűleg jövő év tavaszán sorra kerülő választásokról szeretnék, remélem nem utoljára, szólni. A választási kampány, úgy tűnik kicsit időnap előtt, elkezdődött. Ma reggel Bácsfeketehegy központjában megláttam egy belgrádi párt éj leple alatt kiragasztott plakátjait, amiről az időnap előtt eltávozott, szépeplékű, szentmihályi születésű, de teljes jogú kishegyesi lakossá vált Rácz József barátom szavai jutottak az eszembe. Azok a szavak, amelyeket az újvidéki televízió magyar szerkesztőjeként, Jugoszlávia széthullásának, és a háború kitörésének kezdetén, az egyik esti híradó elején elmondott, fölkérve a kedves nézőket, hogy most pedig hallgassák meg a Tanjug hír-

ügynökség aznapi hazugságait. Ez a tette is méltó volt az életéhez, igazságszeretetéhez, és hitvallásához, nem is csoda, hogy néhány társával egyetemben, vehette a munkakönyvét. Úgy gondolom, hogy Rácz József barátunk, élete végéig, büszke volt arra, hogy miért rúgták ki, az akkori diktátort kiszolgáló, állami televízióból. József Attilát követve, mint addig is, azután is egész népünket tanította, nem középiskolás fokon, kiállásra, és önbecsülésre. Köszönöm Rácz József.

A választási kampány elkezdődött. Mivel Koszovó kérdését négy év alatt sem tudta, vagy nem akarta megoldani az európai jövőről, és a szebb életéről hazugnak bizonyuló ígéreteket terjesztő ország vezetés, figyelem elterelő hadműveletként, valószínűleg mi magyarok

többségét.

Azt sem igen értem, hogy Bácsfektehegyen miért próbálnak egyesek aláírást gyűjteni a régóta várt, és minden egyes földtulajdonosnak anyagi hasznot hozó határrendezés megghiúsítására. Itt jegyzem meg, hogy a határrendezés nem fog lényeges anyagi terhet róni a földtulajdonosokra, mivel elsősorban az állami földek után járó községi bevételből, és tartományi eszközökből fedezik majd a komaszáció költségét. A földterületek összevonását, a nadrágszj parcellák felszámolását, pedig úgy tervezik megoldani, hogy az lehetőleg minden tulajdonos számára előnyös, és elfogadható legyen. Mivel sok, igazságtalanul megkárosított magyar embert érint, az sem mellékes dolog, hogy a határrendezés megvalósulásával,

leszünk kikiáltva bűnbaknak. Arról van szó ugyanis, hogy a vagyon visszaszármaztatási törvénybe belefoglalták, hogy azok a szerbiai állampolgárok, valamint leszármazottaik, akik a második világháború idején, a megszálló hadsereg tagjai voltak, kollektív bűnösneként, nem kaphatják vissza az elkobzott vagyonukat. Ez lényegében azt jelenti, hogy a kisszámú magyar partizánharcost, és családját leszámítva, a nagy többség ezután megbélyegezettként élheti az életét, mivel őt, vagy valamelyik őst, annak idején háborúba küldték oly módon, hogy valószínűleg nem önkéntesként, besorozták a magyar, vagy a német hadseregbe.

Nem értem, hogy miért kellett az Európába igyekvő országunkban, a Koszovó nyilvánvaló önállóságának elismerése helyett, ilyen, visszahúzó erőként ható törvényt hozni Szerbia Képviselőházában. Azt meg még kevésbé értem, hogy a magyar nemzetiségű parlamenti képviselők közül miért csak a VMSZ négy képviselője szavazott az ellen, hogy a restitúciós törvényben, lényegében, fasisztává kiáltás ki a szerbiai magyar népesség döntő

Bácsfektehegyen is lehetőség lesz a jelenlegi állami földterületből a csere alapú restitúcióra. Nem értem, hogy egyesek, akik az aláírásgyűjtést próbálják megszervezni, miért akarnak ezzel kárt okozni önmaguknak, és közösségünknek.

Most élsz, most vigyázz, hogy jól csináld, mert a legapróbb hibád, megbosszulja önmagát, üzeni nekem, neked, és mindanyunknak Máté Péter. Vigyázzunk, és higgyünk. Vigyázzunk egymásra, és higgyünk egymásnak. Vigyázzuk önmagunkat, családjunkat, és magyar közösségünket, higgyünk önmagunknak, szüleinknek, és gyermekeinknek, magyar közösségünknek.

Nehéz, de nem lehetetlen a feladat. Megoldható, emberhez mért feladat, hiszen jól tudjuk, hogy mindannyiunk Teremtője, és Megváltója örül annak, hogy felvállaltuk sorsunkat a szülőföldünkön. Bácsfektehegyen, Vajdaságban, Szerbiában, és egyszer majd bizonyosan Európában is.

Pál Károly

ITHONRÓL HAZAMENTÜNK

Szeptember 23-án és 24-én Kunhegyesen az idén is Mihálynap Sokadalmat ünnepeltek. A pénteki programból külön kiemelném, a múlt és a jelen kötődéseit, amit a néprajzi konferencián mondtak el, az erre külön felkért előadók.

NÉPRAJZI KONFERENCIA - KÖTŐDÉSEINK 1711-2011 címmel a Kunhegyesiek Rakamazról történt visszatelepülésének 300. évfordulója alkalmából az Ilosvai Varga István Városi Művelődési Központban.

A konferenciát Nagy Kálmán református lelkész, önkormányzati képviselő nyitotta meg igen szívhez szóló beszédjével, kiemelve, a magyarság és kun őseink bátor kiállását a történelem folyamán a mai napig.

A Többi előadó a következő témákkal jeleskedet:

- Kálvinista keresztek és legénybotok (buzogányok) - Oláh Lajos magángyűjtő

- A kun süvegtől a cifraszűrig - dr. Bartha Júlia a JNSZM Múzeum Néprajzi Osztályvezetője

- Jász és kun kapitányok szerepe a XXI. Századi hagyományörzésben - dr. Bathó Edit a Jász Múzeum Igazgatója

- A kunok gasztronómiai hagyományai - Őrsi Zsolt etnográfus Győrffy István Nagykun Múzeum Karcag

- A kunhímezés minta és színvilága - Tóth Harangozó Vera Bácsfeketehegy, Kara Tepe Kun Hagyományörző Egyesület elnöke.

Ezzel is megmutatva számunkra a szellemi és anyagi kapcsolatokat 300 évre visszatekintve, amit

nagyon jó érzés volt hallani és látni, egy helyen, egyszerre.

Kunhegyes első kun kapitánya ILOSVAI VARGA IMRE - 150 éve került megválasztásra. Víg Márta helytörténeti kutató megemlékezése a felújított KUNKAPITÁNYHÁZBAN, nagyon érdekes volt, kiváltképpen, hogy a témával kapcsolatos rajzpályázat díjait is most osztották ki a diákoknak, a jövő felnőtteinek.

Az igen gazdag és szórakoztató szombati műsorból külön kiemelném a REFORMÁTUS TEMPLOMBAN átélt szívmengető pillanatokat:

Szigetszentmiklósról érkezett Székely Miklós Városi Kórus gyönyörű koncertjét.

„Kunhegyes Város Díszpolgára Cím” átadását.

Gránitdiploma átadását.

„Kunhegyes Város Sportjáért Díj” átadását.

Honosítási Okirat átadását.

Kunhegyesi Polgárra fogadását.

Jó érzés volt látni és hallani élőben, amikor egy délvidéki lakos visszakapja magyar állampolgárságát, mint ahogy az tette Pál Károly.

A jelenlegi Magyar Állam, mindannyiunk számára lehetővé teszi, ezt a nagyon jó érzést, csak kérnünk kell. Csodálatos volt otthon lenni és otthonról hazajönni, itthon lenni.

Bojtos Béla

Bácsfeketehegyi küldöttség Szigetszentmiklóson a Szabacsi Napokon

Valamikor az idén, a tavasz végén szigetszentmiklósi küldöttség járt Bácsfeketehegyen és felkínálta együttműködését településünkkel.

A kulturális kapcsolatok kezdete volt meghívásunk Szigetszentmiklósról a Szabacsi Napokra. A H.K. küldöttségét, Juhász Attila titkár urat és jómagamat tisztelettel fogadott Szabó József Szigetszentmiklós polgármestere. Szabó Ágnessel, a testvérvárosi kapcsolatokat felelős vezetővel ellátogattunk a Helytörténeti Múzeumba és Ádám Jenő zeneszerző szülőházát is meglátogattuk, ahol nagy szeretettel és rövid, de igen gyönyörű koncerttel kedveskedtek.

Megbeszéléseink keretein belül megállapítást nyert, hogy nagy lehetőségeink vannak az

együttműködésre a kultúra, az iskolák valamint a civil szervezetek között.

Szívélyesen meghívtuk vendégszereplésre a Székely Miklós Városi Kórust, amit örömmel elfogadtak, mi viszont szeretettel várjuk őket.

Ezek a kapcsolattartó és hagyományörző napokon találkozónk volt német és makedóniai küldöttségekkel is, és közösen megtekintettük a hagyományörző népi játékokat, melyekből mi is tanulhatunk.

A hagyományörzés mindenkinek, így nekünk is a megmaradásunk záloga, támogatni és megőrizni mindannyiunk érdeke és kötelessége.

Bojtos Béla

TEMPLOMLÁTOGATÁS

A bácsfeketehegyi Nikola Djurkovic általános iskola tanulói és tanárai, 2011. szeptember 17-én, szombaton meglátogatták a településen található templomokat. Elsőként a református templomba látogattunk el, ahol **Ft. Dr. Csete Szemesi István** püspök, a bácsfeketehegyi

gyülekezet lelkipásztora köszöntötte a vendégeket és rövid alkalmi beszédet mondott. Ismertette a templom történetét, valamint beszélt az istentiszteleti szokásainkról. Az ismertető után a püspök úr megszólaltatta az orgonát is. A református templom után, a mintegy 300 fős csoport a közelmúltban felújított evangélikus templomot is meglátogatta. Ezután látogatást tettünk a bácsfeketehegyi római katolikus templomban is, ahol **Ft Brasnyó Ferenc** atya várt bennünket és alkalmi ismertetőt tartott. Majd legvégül a közelmúltban felépült

szeghegyi (Lovcenac) szerb ortodox templomot is megnéztük. Itt a házigazda, **Jovan Kezan** helybeli parókus fogadott minket és tájékoztatott bennünket a templommal kapcsolatos alapvető tudnivalókról.

O. A.

Sport a toleranciáért

A kalendáriumi ősz első napjaiban a Tartományi Oktatási, Közigazgatási és Nemzeti Községi Titkárság illetve a Kishegyesi Önkormányzat jóvoltából szerveztük meg Bácsfeketehegyen a Sport a Toleranciáért elnevezésű rendezvényt. A megmozdulás célja az volt, hogy a sérült, fogyatékkal élő emberek együtt sportoljanak az átlagos, hétköznapi emberekkel, ezzel is elősegítve a toleranciát. A sportnapra Bácsfeketehegy környékén működő, sérült illetve fogyatékkal élő emberekkel foglalkozó szervezetek voltak hivatalosak (Szabadka, Topolya, Szenttamás, Ada), de menet közben bárki bekapcsolódhatott a játékokba. A vendégeket az „IZIDA” anya és gyermekvédelmi egyesület épületében fogadtuk, majd később a helyi általános iskola sportcsarnokában szerveztük meg a különböző sportokat, **Martinović Milan** illetve **Tarkó Béla** vezényletével, melyek nem hagyták figyelmen kívül a résztvevők képességeit. Nagy népszerűségnek örvendett a „Bocsa” nevű játék, melyet a szép időnek köszönhetően a szabadban tartottunk meg. Ezt követte a tollaslabda, valamint a sakk és az ember ne mérgeledj, illetve az asztalitenisz. A fiatalabbak nagy örömeire labdarúgással zárult a rendezvénysorozat első napja. A résztvevők nagy izgalommal fogadták a névre szóló diplomákat, illetve a szervezeteknek járó serleget. A helyi önkormányzat

jóvoltából megvendégeltük a résztvevő szervezetek tagjait egy ebéddel, melyet a bácsfeketehegyi kultúrotthonban fogyasztottunk el.

2011.10.16-án a résztvevők nagy örömeire, megszerveztük a második Tolerancia napot

Ifj. Tarkó Béla

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

Birkózás

Újraindult az éremgyár

Sajnos a meggy napok óta nem említettük a birkózókat, igaz a nyár náluk is holt szezon, de hát, ahogy már szokták, augusztusban megkezdtek az alapozást a tagokkal együtt.

Szeptemberben már egy versenyen is részt vettek Szlovákiában, Marcellházán, a MOGYI KUPÁN, ahol a következő eredményeket érték el.

I Fehér Alen 54 kg

II Fehér Áron 40 kg

III Gellányi Leonszói 38 kg,

Külön ki kell emelni, hogy első nemzetközi versenyén a kis Laković Dušan 28kg súlycsoportban pontszerző IV lett. Itt 8 ország 130 versenyzője között álltak helyt, bebizonyítva, hogy a folyamatos jó munka eredményeként, már a szezon elején is meg tudják keseríteni az ellenfeleik életét.

Külön ki kell hangsúlyozni, hogy Fehér Alen a lapzárt idejében október 3-8 között Örményországban a

Kézilabda

Szintén szombaton a Jadran női kézilabda csapata győzött itthon Mosorin ellen

26:24 arányban, de játékuk még sok kívánni valót hagy maga után, mint a gyorsaság, erő a dobásokban, de reménykedve a lányok akarásában és Prnjat edző jó munkájában szép percek várnak még rájuk.

Teke

Várva az új pályát a versenyzők még mindig hátrányban vannak a többiekkel szemben, de továbbra is kitartóan becsületesen küzdenek.

Moto-cross

Moto-cross verseny az Ivan ringen október 22-23. A záró futamra a szervező meghívta külföldi barátait is,

nagyothallók és süketek Európa bajnokságán vesz részt, és eredményeitől függ, tehát ha eléri a kvótát, kijut jövőre a VB-re, és esetleg bekerülhet az olimpiai keretbe. Szép állom, de a sok liter verejték, amit Alen az eddigi sporttevékenysége alatt ontott némi reményt ad a bizalomhoz. Sok sikert kívánunk!

A nyolcadikosok elmentek, de itt is és Hegyesen is 10-10 új fiú csatlakozott a csapathoz, tehát van remény és esély, a további érmek gyűjtésére.

Labdarúgás

Az idén a fiúk valahogy jobban megemberelték magukat, nem úgy mint tavaly, amikor nyolc forduló után összesen 1 pontjuk volt, most már 11 mivel szombaton október elsején legyőzték a kanizsai Potisjet 5 : 1 arányban

így nagy esély van, hogy a verseny nemzetközi legyen. Legnagyobb befektetés az Iván ringen egy kút kifúrása, minek vizével megfelelő minőségűre tudják varázsolni a pályát. A versenyzők és a közönség számára jó időt kívánunk a verseny idejére.

Asztalitenisz

Szeptemberben megindult a várva várt őszi szezon az asztaliteniszezőinknél is. Ez idáig két meccset játszottak le. Idegenben Bački Brestovac ellen szenvedtek 4:3-as vereséget, míg a hazai mérkőzésen 4:0 győzelmet értek el az Adai csapat ellen.

szerk.

LÉLEK SZÁRNYÁN

VPR tanulmányi nap és közgyűlés Bácsfeketehegyen

(Beszámoló a Vajdasági - Délvidéki - Pax Romana tanulmányi hétvégéjéről)

Immár negyedik alkalommal, szeptember 24-én, a bácsfeketehegyi kultúrotthonban tartotta tanulmányi napját és évi közgyűlését a Vajdasági (Délvidéki) Pax Romana, a katolikus értelmiségiek társaságának vajdasági tagozata. A tapasztalat azt mutatja, hogy a konferencia iránt évről-évre egyre nagyobb az érdeklődés. Így volt ez az idén is, amikor majdnem szűknek bizonyult a kultúrotthon emeleti nagyterme. Tudni kell azt is, hogy az idén ezen a napon több római katolikus egyházi rendezvény is párhuzamosan meg lett tartva. Ettől függetlenül több, mint száz résztvevője volt a konferenciának. Mostani írásunkban erről a tanácskozásról számolunk be.

A tanácskozás megkezdése előtt e sorok írója, mint megbízott házigazda köszöntötte a jelenlevőket. Az üdvözlést ökumenikus istentisztelet követte, amelyen Nt. OROSZ ATTILA református lelkipásztor, bácskai esperes szolgált rövid alkalomszerű igemagyarázattal a 133. zsoltár alapján. Az igehirdetés alap gondolata a zsoltárban szereplő atyafiúi közösség fontosságára épült. Az atyafiúi közösség az Isten ígéje köré csoportosuló emberek csoportja, akik egy szívvel, egy lélekkel éheznek és szomjúhozzák az igazságot, felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül. Ezután FT. MAG. ART. M PASKÓ CSABA atya a Vajdasági Pax Romana az elmúlt évben megválasztott elnöke, kelebiai plébános mondott imát, majd üdvözölte a konferencia előadóit és résztvevőit. Megemlékeztünk az elmúlt évi közgyűlés óta elhunyt „Pax Romana-s” tagokról is, nevezetesen Dr. Hegedűs Antal szabadkai nyugalmazott történészről és Tölgyesi István topolyai ügyvédéről, a VPR korábbi jegyzőjéről. A konferenciát több jeles egyházi és közéleti személy is megtisztelte jelenlétével: DR. KORZENSZKY RICHÁRD OSB, a tihanyi apátság perjele, SÓTANYI FERENC a szabadkai Szent Teréz székesegyház diakónusa, Ft. BRASNYÓ FERENC kishegyesi plébános, Ft. MAG ART. M PASKÓ CSABA atya, a VPR elnöke, DR. BOGNER ISTVÁN egyetemi tanár, a Vajdasági Pax Romana alelnöke Szabadkáról, OROSZ ATTILA református lelkipásztor, bácskai esperes és HALLGATÓ IMRE építőmérnök, a Szerbiai Református Keresztyén

Egyház főgondnoka.

A tanulmányi nap központi témája, tekintettel a család évére: „A keresztény család a vallási és emberi értékek iskolája” volt. Az előadók közül elsőnek Ft. Dr. Korzenszky Richárd OSB a tihanyi apátság perjele „Apátlan, anyátlan nemzedék” címmel tartotta meg a tőle megszokott magas színvonalú teológiai-tudományos, de ugyanakkor nagyon érdekfeszítő előadását. Ezután Sótanyi Ferenc nős diakónus „A keresztény család alapjai” címmel tartott kiváló előadást. Az előadóról tudni kell, hogy hét gyermek édesapja. Ezután következett az évi közgyűlés megnyitása. Ebédszünet után a délutáni órákban is folytatódtak az előadások. Először Csapó Mónika egyetemi tanársegéd, „A keresztény család a vallási és emberi értékek iskolája” címmel tartotta meg előadását. Az utolsó előadást a Szabadkai Széchenyi István Általános Iskola két munkatársa, Szabó Szőke Izabella pszichológus és Süli Szilvia tanítónő tartották közösen „A család és az iskola kölcsönhatásai” címmel. Ez az előadás főleg gyakorlatias jellegű volt, az előadók a saját iskolájukból hozott példákkal illusztrálták modanivalójukat.

A tanulmányi nap és konferencia szüneteiben természetesen sok lehetőség nyílt beszélgetésre, régen nem látott ismerősök üdvözlésére, hasznos tapasztalat és véleménycserére. A tanulmányi nap keretében tartotta meg a Vajdasági Pax Romana az évi közgyűlését is. Ezen elhangzottak a szokásos beszámolók a helyi szervezetek évközi munkáiról, valamint a VPR jövőbeli terveiről és célkitűzéseiről is szó esett. A közgyűlés a VPR jövő évi szeptember végi tanulmányi napjának és közgyűlésének helyszínékként ismét a bácsfeketehegyi kultúrotthont szavazta meg. Ez mindenképpen megtiszteltetés számunkra.

A tanácskozás hivatalos része a zárónyilatkozat megfogalmazásával és elfogadásával zárult.

A zárónyilatkozat felolvasása és elfogadása után, ez a mindannyiunk számára építő és hasznos együttlet közös vacsorával és társalgással fejeződött be.

Orosz Attila

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

A korhoz kötött nagyothallás

Számtalan ok előidézhetheti a halláscsökkenést, de mi ez alkalommal azt beszéljük meg, mit lehet tenni az időskorú nagyothallás esetében. Aminként a korunk haladtával, szinte törvényszerűen megjelenik az érelmeszesedés, a látásromlás, a feledékenység, a prosztatabántalmak, vagy a nőknél a változó -kori bántalmak, 60-65 éves korunkban minden negyedik, 75 éven felül pedig minden harmadik embert –ha nehezebbre esik is bevallani-, kíméletlenül elér a nagyothallás. Nem egészen világos orvosi szemmel nézve, miért titkolják –mert titkolják- a 65-70 évesek e két kórnak a megjelenését, gondolok itt a prosztatabántalmakra és a nagyothallásra. Könnyed szívvel, szinte humoros vidámsággal ecseteljük feledékenységünket, megbocsátható, sőt természetes szemünk gyengülése, fogaink kopása, szuvasodása, de hogy nagyothallanánk, titkoljuk, rejtegetjük, évekig nem fordulunk az orr-fül- gégeész szakorvoshoz. Nem egy esetben előfordul az a paradox helyzet, hogy a nagyothalló ember inkább kerüli a társasági érintkezést, mint helyzetének megoldásával foglalkozna. Pedig nincs más megoldás.

Az időskori halláskárosodás visszafordíthatatlan jelenség, ami érthetővé válik, ha egy- két mondattal rávilágítunk, mi is történik ebben az esetben.

A fül három főbb területre osztható: a külső fülre, azaz a hallójáratra, a középfülre és végül a belső fülre. A hanghullámok megrezegtetik a dobhártyát, amihez kapcsolódnak a hallócsontocskák. Ezek átveszik a rezgéseket és továbbítják azokat a belső fülben elrejtett több ezer idegsejtnek. Az idegsejtek felületén finom csillaszőrök vannak, s ezek a hanghullámok rezgéseit elektromos jelekké alakítják, és ebben az értelmezhető formában továbbítják az agysejtek felé. Nos, bizonyos külső okok, például a hosszú ideig tartó jelentős zajterhelés miatt

(lakás forgalmas úton, hosszan tartó építkezés a közelben, foglalkozási ártalom: traktor, motorbicikli, buldózer, ütvefűrő, láncfűrész, mentősök stb. esetében), de a belső fül betegségei, vagy egyszerűen az öröklött hajlam miatt is, ezek az idegsejtek tömegesen elhalnak, a csilló-szőrök elhajolnak, eltöredeznek. Ezzel az elektromos jel kevésbé hatékonyan továbbítódik az agy felé, ami halláscsökkenésben nyilvánul meg. Elsősorban a magasabb, élesebb hangok tűnnek tompábbnak, de tipikus jele a nagyothallásnak az is, ha nehézséget jelent a háttérzajból kiemelni a szavakat. Erre közeli példa a futball-világbajnokságon a vuvuzela hangja melletti kommentár-hallgatás lehetetlensége. Gyakran filmeknél a női magasabb hangokat nem halljuk, fel kell hangosítani a Tv-t, rádiót, nem értsük azoknak a beszédét, akik kevésbé artikulálják a szavakat, ajkmozgásukkal takarékoskodva beszélnek. Ha ezeket a jelenségeket észleljük, beszéljünk orvosunkkal, aki hallásszűrésre utal.

A ma kapható digitalizált halláskészülékek egyrészt rejtettek, másrészt annyira tökéletesek, hogy feledtetik velünk hamarosan ezeket a panaszokat. Meg kell említeni az Egészségügyi pénztáron keresztül a jelen pillanatban majdnem térítésmentesen- talán 10% részesedéssel digitalizált hallókészülékhez juthatunk. Tétovázásra tehát semmi ok!

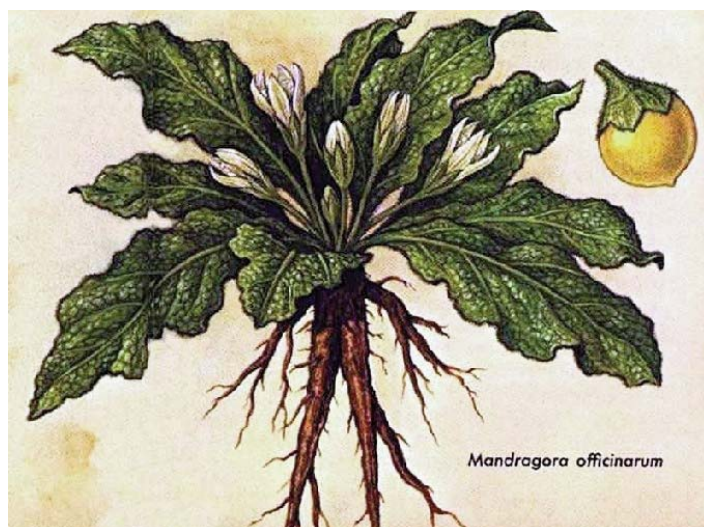
Dr. Kerekes József, az
intenzív terápia ny. főorvosa

GYÓGYÍTÁS A KÖZÉPKORBAN

A kereszténység első századaiban a gyógyítás tudománya nem sokat fejlődött. Nem bővült a már meglévő gyógyszerkincs, előtérbe léptek a vallási parancsok. A gyógyítás tudományának ezt a megtorpanását az is okozta, hogy a kórházak a templomok, kolostorok szomszédságában helyezkedtek el, és azoknak a szokásai megszabták a kórházi rendet is.

Az első nagy kórház a kisázsiai Caesareában épült.

Később is elsősorban az egyház foglalkozott kórházépítéssel, az egyik papi rend, a Sz. Lázár rendhez tartozó szerzetesek választották hivatásuknak a betegek ápolását. Innen származik a kórház szó régies elnevezése is LAZARET, Voltak olyan kolostorok is, ahol ez idő tájt már nemcsak a vadon termő gyógynövényeket gyűjtötték be, hogy azokból gyógyszereket készítsenek, hanem a hatásosabb fajtákat maguk termesztették. A bencések,

Monte Cassinóban saját főiskolát alapítottak, ahol a hit-tudományok mellett a szerzetesrend egyes tagjait a gyógyítás mesterségére is kiképezték. Bizánc a római birodalom kettéosztása után a keletrómai birodalom fővárosa lett. Itt az arab orvosi iskolákra hagyatkoztak. Míg, tehát az arab iskolákban virágzott a tudomány, addig Európára a sötét középkor telepedett. A gyógyszereknek újra varázserőt tulajdonítottak. Az értelmes medicina helyét a babona váltotta fel. Ezzel magyarázható, hogy a legkülönbözőbb állatokat, kígyókat, gilisztákat, különböző szerveket, és azok kivonatát kínálták a betegeknek. A kígyó húsát lepra ellen, a kecskevért malária ellen, a földgilisztát rákos fekély kezelésére használták. A kor legmisztikusabb növénye a mandragóra volt.

Kórizs József

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

VISOKA ŠKOLA ZA RAČUNOVODSTVO I BERZANSKO POSLOVANJE

R & B főiskola

A főiskola értesíti az érdekelteket, hogy idén nem tudja beindítani az oktatást Kishegyes Községben. Sajnos nincsen elegendő jelentkező, így a kihelyezett tagozatot reményeik szerint csak jövő évtől tudják megszervezni, szintén a jelentkezők számának függvényében. A jelentkezők megértését és türelmét kérjük.

Jelentkezni továbbra is lehet, de a tanévkezdés jövő év októberében fog megkezdődni.

További információt a www.rafin.edu.rs honlapon lehet találni, telefonon Dávid Donáldnál a 064 39 97 188-as telefonszámon lehet érdeklődni, valamint személyesen a Kishegyesi Községháza 13-as számú helységében, az Ifjúsági irodában.

MIT, MIVEL?

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

A TÖKÉLETES RÁNTOTT HÚS

Különösebb jelentősége nincs, hogy a panírozott hús eredetéről szóló legendát – mi szerint Radetzky marsall Milánóban szerette meg és innét vitte receptjét Bécsbe – már megcáfolták. S az sem fontos, hogy ilyen-olyan módon a bécsi szelet megszületése előtt is forgatták sütés előtt fűszerekbe, lisztbe a különféle húsokat. Az viszont egyértelműnek tekinthető, hogy a mai mindenféle rántott húsok közvetlen elődje a bécsi szelet. A lisztbe, felvert tojásba és zsemlemorzsába történő forgatás nagy ötlet, kettős eredményt hoz: a bundán belül gyorsan és ízeit megtartva sül, puhul a hús és a jól elkészített „kabát” maga is finom. Gondoljunk csak arra, hány gyerek imádja lefejtetni a húsról a bundát, s inkább csak azt majszolni.

Az alapok egyértelműek, van a hús, van a sütés, van a bunda. Sok félén, nem véletlen, mert a rántott hús is, ahány ház annyiféle módi. Nézzük először a húst.

A bécsi szelet – azaz a Wiener Schnitzel – bár egy, a sokféle rántott hús közül, mégis csak abban az esetben méltó erre a névre, ha száz napos borjú húsából készül! Diót, frikandót, felsált, esetleg alaposan megtisztított lapockát használnak hozzá. Ilyen állat, pedig nálunk alig-alig kerül kés alá. Az oka nyilvánvalóan anyagi természetű: egy ilyen borjacska kevéske húsát aranyáron mérnék. A hazai piacon kapható borjú többnyire már legalább kétszer száz napos, kivéve lent Novi Pazar környékén. Igazából alkalmatlan arra, hogy belőle valódi, finom, omlós bécsi szelet készüljön. Ezért aztán borjú helyett leginkább sertésből készül a bundázott szelet, és ekkor már rántott hús lesz a neve – ez Bécsben a Wiener Schnitzel Art. A disznóhúsból leginkább a karajt, mely némileg „emlékeztet” a borjúhúsról – ezt sajnos sok vendéglős is tudja –, tartják legalkalmasabbnak a kirántásra. De olykor combból is készül, és sokan esküsznek a tarjára, mint a legszaftosabb, „legférfiasabb”

húsról. A kezdő szakácsok is favorizálják, mert nehéz elrontani, azaz kiszáritani.

Sokan nem klopfolnak, inkább eleve vékonyra szeletelik a húst. Jobb azonban, ha egy-másfél centi vastagra vágjuk, és óvatosan, sima felületű klopfolóval megütögetjük, kissé kilapítjuk a szeleteket, hogy a rostok fellazuljanak, és sütéskor ne ugorjanak össze. Ugyanezért sokan, két-három helyen, a hús szélén, kis vágásokat ejtenek. A sóval óvatosan bántunk, a túlsózott hús könnyen kiszárad. S bár véleményünk szerint akár el is hagyható, az őrölt borssal és más fűszerekkel se essünk túlzásokba a „trendesítés” végett.

A panírozást ne kezdjük meg addig, amíg a hússzeleteket patyolat tiszta konyharuhával, papírtörülővel meg nem szárogattuk, ellenkező esetben levet eresztenek és ez tönkreteszi a panírt. Maga a bundázás inkább csak macerás, mint bonyolult művelet –

lehetőleg közvetlen a sütés előtt végezzük. A lisztben megforgatott húst rázzuk meg kissé, hogy a felesleges liszt leperegjen róla, ezután húzzuk át a felvert tojásban, majd hempergessük meg morzsában. Azt ugye, mondanunk sem kell, hogy a legjobb a házi morzsa, amit mi magunk reszelünk, darálunk le száraz kenyérből, péksüteményből.

A legtöbb a napraforgóolajat használják a rántott hús sütéséhez, holott e célra a legjobb a mogyoróolaj, a sertézsír vagy a vaj, esetleg ez utóbbi s az olaj keveréke. A zsiradék mennyiségéről is megoszlanak a vélemények. Egy vastag falú, méretes edényt annyira töltünk meg zsi-

radékkal, hogy a szeleteket majdnem ellepje. A húst forró zsiradékban kezdjük el sütni. Ha a befogadóképessége szerint mindegyik szelet a sütőedénybe került, vegyük lejjebb a lángot, és a sülés alatt gyakran óvatosan rázogassuk meg a serpenyőt, hogy a zsiradék felülről is érje a húst. Ezzel érjük el, hogy a panír ne tapadjon rá a húsról. Ha ez egyik oldal aranyárgára sült, fordítsuk meg és két-három percet a másik oldalán is engedjük sülni. Vannak, akik több zsiradékot használnak és nem forgatják a húst, megint mások fedő alatt sütik – mi egyik módszert sem ajánljuk. A kiszedett húst érdemes „élére állítva” – mint a lángot – lecsepegtetni, így a bunda megőrzi levegősségét és nem szívja meg magát a zsiradékkal. Egyes helyeken ismert a csőben sült rántott hús is.

A borjú és a disznó helyett – mellett manapság – az egészségesebb életmód jegyében – nagy népszerűségnek örvendenek a rántott szárnyasok. A csirkének régebben többnyire csak a szárnyát, combját sütötték ki bundázva. De az utóbbi időkre a csirkemell népszerűségben megelőzte a zsírosabb combot. A rántott pulykamell ugyancsak toplistás helyen szerepel. Megfelelő vágástechnikával ebből készíthetjük a legnagyobb, tányérról is lelógó hússzeletet. Kár, hogy Magyarországon a hal – eltekintve a kötelező karácsonyi halászlétől és a rántott pontytól – valamilyen oknál fogva nem igazán népszerű, mert bundázva szinte valamennyi halfajta elkészíthető. Ugyancsak jól viseli a bundázást számos zöldség, így a gomba, a karfiol, a cukkini is – bár az csak illúzió, hogy ezek fogyókúrás étkek lennének. Sokak kedvence még a rántott sajt, a rántott velő, a rántott csirkemáj és a rántott borjúláb is – igazolva, hogy bundába szinte minden beöltöztethető.

Jó étvágyat és sok fantáziát kívánunk.

F E C S K E T O L L

AZ ESŐBEN ÁCSORGOK

Érzem bőrömön a nyirkos időt,
a párás hideg levegőt.
Megborzong testem, ahogy átfut rajta a didergés,
olyan fázós érzés,
mintha kint az esőben ácsorognék, pedig bent ülök.

Hallom az esőcseppek monoton kopogását,
ahogyan a kopott háztetőkön táncolnak,
sűrű fátylat húzva a még alvó tájra.
A fák kopasz ágairól, mintha sírnának,
csöpög az eső a nyakamba.
Imitt-amott nagy tócsákban fürödnek a fűszálak.

A kocogó emberek hátán már csavarni lehet a kabátot,
és cuppogva dagasztják csizmáik a sarat.
Az éjszaka csempészte valahonnan az esőt,
és úgy látszik egész napra itt maradt,
mert már jól magára húzta szürke palástját az alkonyat.

A néptelen utcán, a csöndben hallani,
ahogy egymásnak súgnak az átázott, vizes falak.
Állok az ablaknál és nézem,
szüntelen vibrál az eső a pislogó lámpafényben.
Fogaim vacognak, és úgy érzem,
kint állok csuromvizesen.

Bácsi (Vajda) Sára

ADÉL

Mikor boldogan és mégis rettegve vártuk jöttedet,
el se tudtuk képzelni azt a csodát,
azt a felemelő, magával ragadó érzést,
ami ránk tört és mindent elsöpört,
mikor először karukba tarthattunk.
Sokáig fel se tudtuk fogni,
nem tudtuk szavakba önteni,
még ma sem tudjuk igazán,
talán csak annyi, hogy mindent átítat a boldogság.
Mikor először felsírtál én is sírtam veled,
mikor először nevetél mind veled nevtünk.
Minden megváltozott mióta velünk vagy,
minden jobb és szebb lett veled,
mert te egy kicsiny angyal vagy,
ki csak arra várt, hogy ránk találjon
és jobba tegyen bennünket.
Mikor mosolyogsz mindenki mosolyra fakad,
mikor beszélsz mindenki ámulva figyel.
Körülöttem mindig vidám a világ,
még az ég is kiderül, ha meglátja nevető arcodat.
Egy csodaszép drágakő vagy te nekünk,
amely mindennél drágább és mindennél fontosabb!
Immár öt éve, hogy együtt lehetünk veled,
és én e pár sorral kívánok kislányom boldog születés-
napot neked!

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Víg Mihály és Gabriella kisfiuk **Ákos**
Radomir Vujinović és Jelena Spasić kislányuk **Milana**
Vujinović
Miladinović János és Hargita kisfiuk **Csongor**

Elhunytak

Frank Illés szeptember 10, 72 évében
Végső Lászlóné szül. Agusztinov Ilona szeptember 11,
58 évében
Beriša Zimer szeptember 16, 59 évében
Rajković Snježana rođ. Vujnović szeptember 19, 61
évében
Majoros Mária szül. Bátki Mária szeptember 20, 52
évében
Csóke Pál szeptember 26, 78 évében
Harangozó Ilona szül. Simon Ilona szeptember 26, 74
évében
Vajda Ilona szül. Papp Ilona október 3, 88 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bertók Z. Tatjana, Fekete Tímea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Molnár Károly, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szukola Béla, Sztás Angéla, Tóth János, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2011. október.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegy-i lap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf., sz. (2004) – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illusz.: 30 cm

Meséző.

ISSN 2217-3706

COBISS SR-ID 201634567

Interetno Fesztivál